

[Mølgaard]

Inden jeg kommer ind på en direkte kommentar til den højaktuelle kontrakt med Saudi-Arabien, vil jeg gerne anerkende den forståelse, både energiministeren og selskabets driftsledelse synes at udvise over for, at statsforretnings- og statsproduktionsvirksomhed trods alt er noget mindre heldigt, som i hvert fald må begrænses både for effektivitetens, fleksibilitetens og omkostningsstyringens skyld. Man videredelegerer jo i vid udstrækning, og det skal der fra retsforbundets side kun lyde lovord over. Vi mener, at man kunne være gået videre ad denne vej, som det også er fremgået af, hvad jeg allerede har sagt. Men det skal erkendes, at man er gået vidt. Var man imidlertid gået videre endnu, havde der været mindre politik i et sæt forretninger, som nu ligger som en varm grød på dette folketings bord som en politisk kendsgerning, trods klokkerene udtalelser, der ikke er så rene endda, men som dog ikke kan dementere, at der kan gå storpolitik i disse forretninger til skade for Danmarks interesser.

Jeg ved vel, at det, der driver grødbærerne – og det er jo fortrinsvis de konservative partier – er noget andet end det, som er min bekymring. Jeg ved vel, at de konservative partiers egentlige motiv, når de forsøger at drive politik på kritikken af statsforretningen, er en anden end min kritik. Det er reelt ikke konservativ vilje til at forsvare nationale interesser eller samfundets tarv eller dansk udenrigspolitisk suverænitet. Selvfølgelig ikke. Noget sådant var vel nok engang de fornemste mål for de konservative politiske partier i dette land, men de tider er for længst forbi. Den konservative særdeles aktive medvirken til at lokke Danmark i EF og de konservatives vilje til senere at underkaste sig EFs gøren og laden illustrerer det vel tydeligere end noget andet.

Jeg tror, det er forfatteren Palle Lauring, der har sagt, at det konservative folkeparti kæmper for Gud, konge og fædreland samt direktørerne, og opstår der nogen konflikt i interessevaretagelsen til disse lidt forskellige sider, er der ingen tvivl om, at direktørerne har det konservative folkepartis højeste beivring. Lad mig så tilføje, at er der derefter tvivl om, hvorvidt hensynet skal tages til ganske konkurrenceselskabers eller multinationale monopolselskabers direktører, som føler, at aktionærers interesser skal sættes i høj-

sædet, er der ikke et sekunds tvivl om, hvilken side det konservative folkeparti vælger. Det er ikke de danske interesser, der varetages fra den side. Det er da heller ikke det, der er motivkredsen eller drivkraften for dette eller andre konservative partier, når man nu peger fingre ad den aftale, DONG har indgået med Saudi-Arabien. De er jo bestemt ikke blandt dem, der appellerer til, at statsministeren eller udenrigsministeren skal demonstrere dansk selvstændighed i det udenrigspolitiske, ja, overhovedet hæve deres røst meningsfyldt og nuanceret desangående. Tværtimod er de konservative partiers ideal dette, at Danmark skal nedtone sin udenrigspolitiske indsats til at sige ja og amen til, hvad der forelægges os fra vores pagters og fællesskabspartneres side. Har vi nogen sinde hørt de konservative klappe eller på anden måde bifalde, at en statsminister åbner munden om udenrigspolitiske spørgsmål i Middelfart eller andetsteds, hvis det kunne skade forrettningens interesser? Nej, aldrig. Derfor forekommer netop den konservative kritik her og nu af en eventuel lammelse af dansk udenrigspolitisk selvstændighed mildt sagt hul.

Når dette så er sagt, vil jeg gerne medgive kritikerne, at dansk udenrigspolitisk selvstændighed ikke må sættes over styr, og at statslig bistand til protektionisme i dette eller andre lande på intet område – heller ikke fragtmarkedets – er rimelig og ikke kan få retsforbundets støtte. Jeg skal dog medgive regeringen, at det ikke kun er tivoli-foretagender, der må anlægge samlede økonomiske betragtninger vedrørende gynger og karruseller for at bedømme driftsresultatet. Helhedsvurderinger må også anlægges her. Jeg skal dertil føje, at Italiens og mange andre landes erfaringer tilsiger at uafhængiggøre olieforretningsvirksomheden mest muligt fra staten, uden at samfundskontrollen selvfølgelig af den grund skal træde ud af kraft, når det gælder forbrugerbeskyttelse.

Jeg vil gerne drage en lille parallel til den på papiret selvstændige institution Danmarks Radio. Jo mere selvstændig denne institution er i forhold til statsmagten, jo mere sikker kan man være på, at også prinsesser fra Saudi-Arabien kan foreviges i dødsøjeblikket på skærmen, hvis dette sker med kunstnerisk eller anden kvalitet i filmproduktet, uden at der politisk kan gøres forestillinger, i hvert